

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/62/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115202347
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6115202347.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľa H. M., X.. XX. XX. XXXX, L. L. X, L. L., zastúpeného Ing. Ivetou Complovou, nar. 24. 11. 1965, bytom Bernolákova 1, Banská Bystrica, proti odporcovi O. H., X.. XX. XX. XXXX, L. V. XX, L. L., o návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa a o vzájomnom návrhu odporcu na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý platiť na výživu navrhovateľa zvýšené výživné vo výške 150,-- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 10. 02. 2015.

Týmto d o c h á d z a ku zmene rozhodnutia tunajšieho súdu v konaní XXP/XXX/XXXX v časti, v ktorej bolo určené výživné navrhovateľovi od odporcu.

Zaostalé výživné za obdobie od 10. 02. 2015 do 10. 07. 2015 vo výške 470,-- Eur je p o v i n n ý odporca zaplatiť navrhovateľovi spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 50,-- Eur splatných vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia až do zaplatenia s tým, že neuhradením jednej zo splátok stane sa zročným celý dlh.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Súd vzájomný návrh odporcu, ktorým sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na navrhovateľa zo sumy 56,-- Eur mesačne na sumu 30,-- Eur mesačne, z a m i e t a .

Súd navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 10. 02. 2015 domáhal od odporcu zvýšenia výživného zo sumy 56,-- Eur mesačne na sumu 180,-- Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu, t. j. od 10. 02. 2015.

Odporca s návrhom nesúhlasil.

Vzniesol protinávrh dňa 14. 05. 2015, ktorým sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na navrhovateľa zo sumy 56,-- Eur na sumu 30,-- Eur mesačne.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne navrhovateľa, jeho matky, odporcu, spisom XXP/XXX/XXXX, výpisom z účtu poisťovne - odporcu, oznámení sociálnej poisťovne o vykonávaní zrážok z dôchodku odporcu, o výplate dôchodku na jeho účet, o priznaní dôchodku jeho manželky S. H., potvrdením H. R. V. o liečení navrhovateľa a o nákladoch na liečenie, potvrdením Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre o návšteve školy navrhovateľa, výpisom listu vlastníctva ohľadom nehnuteľností matky navrhovateľa, oznámením o jej priemernom zárobku od jej zamestnávateľa, správou daňového úradu o jej príjme a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľa rozhodnutím tunajšieho súdu v konaní XXP/XXX/XXXX bola uložená povinnosť odporcovi mu prispievať na výživu mesačne sumou 56,-- Eur. Od poslednej úpravy výživného (23. 11. 2010) došlo na jeho strane ku podstatným zmenám. V súčasnej dobe navštevuje 1. ročník bakalárskeho štúdia na UKF v Nitre. Náklady na ubytovanie predstavujú sumu 90,-- Eur, na cestovné a MHD 60,-- Eur mesačne, stravné - obedy 30,-- Eur, raňajky a večere 60,-- Eur. Okrem toho má náklady spojené so zakupovaním učebníc, učebných pomôcok cca vo výške 28,-- Eur mesačne. K jeho koníčkum patrí bicyklovanie, halové veslovanie a plávanie a lyžovanie. Zaujíma sa o počítačovú techniku, o tvorbu webových stránok. Mesačné náklady na SIM kartu sú 20,-- Eur. Je silný alergik, čo vyžaduje zvýšené finančné náklady na lieky. Náklady na lieky, ošatenie a stravu v mieste bydliska sú cca 90,-- Eur mesačne. Býva spolu s matkou a s bratom J., ktorý je v súčasnej dobe evidovaný na úrade práce.

Jeho matka je učiteľkou na strednej odbornej škole. Jej príjem je 800,-- Eur netto. Ďalej má príjem zo živnosti, ktorý predstavoval za rok cca 66,-- Eur. Navrhovateľ uviedol, že odporca mu okrem výživného ničím neprispieval. Dlhodobu dlží na výživnom a musí sa ho domáhať exekúciou.

Pre konanie splnomocnil ako zástupkyňu svoju matku. Táto na pojednávaní uviedla, že v súčasnej dobe, t. j. od 8. júna do konca augusta, sa navrhovateľ zamestnal ako skladník. Počas školského roka nepracoval z dôvodu, aby sa venoval škole. Ako skladník zarába okolo 200 až 260 Eur mesačne. Webové stránky nerobí a nerobil ich ani v minulosti profesionálne. Jej druhý syn ukončil štúdium v apríli roku 2014. Priebežne brigáduje. Prispieva na domácnosť 60,-- Eur. Ona sama má okrem príjmu zo zamestnania živnosť, na základe ktorej robí účtovníctvo. Vlastní nehnuteľnosti - pozemky v obci L.. Tieto nadobudla v reštitučnom konaní. Časť z pozemkov má v nájme družstvo, z čoho má príjem cca 80,-- Eur ročne. Zvyšok nie je predajných a nedajú sa ani prenajať. Vlastní vozidlo L., rok výroby 1998 a J., rok výroby 1996. Byt, v ktorom býva, je družstevný, nie je v jej vlastníctve.

Odporca s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil. Žiadal znížiť vyživovaciu povinnosť na 30,-- Eur mesačne. Poukazoval na tú skutočnosť, že sa snažil zistiť, či vôbec navrhovateľ študuje. Písal jeho matke list v januári 2013, ktorý neprevzala. Napriek tomu však platil výživné na navrhovateľa ďalej. V čase posledného rozhodovania o výživnom v roku 2010 ešte vykonával nejaké práce. Nebol dôchodca, ale mal živnosť. V súčasnej dobe je poberateľom starobného dôchodku. Živnosť síce neukončil, ale nemá prácu. V súčasnej dobe už ani nevláda. Je vyučený mechanik meracej a regulačnej techniky. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14. 05. 2015 poukazoval na svoj zlý zdravotný stav, potrebu stomatologického zákroku, alergiu, tras rúk. Preukazoval ho výpisom z účtu poisťovne Všeobecnej zdravotnej poisťovne za obdobie od januára do mája 2015. Uviedol ďalej, že je starobným dôchodcom, rovnako ako aj jeho manželka. Jeho dôchodok predstavuje 358,60 Eur, dôchodok manželky 305,-- Eur. Za byt platia 204,71 Eur, v júli 2015 221,71 Eur. Od matky navrhovateľa odišiel v čase, keď jeho starší syn J. mal 3 mesiace a navrhovateľ ešte nebol narodený. Zaujímal sa o nich, keď mali 12, 13 rokov, ale ich matka o to nemala záujem. Pokiaľ aj súd určil rozsah styku s nimi, tento nevyužíval.

Matka navrhovateľa doložila doklad o tom, že navrhovateľ navštevuje imunoalergickú ambulanciu, keď za posledné 2 roky doplatok na lieky predstavoval v úhrne za rok 2014 88,74 Eur a do júna 2015 32,24 Eur. Uviedla, že má s tým spojené náklady za vyšetrenie, ktoré sú minimálne 4 ročne a predstavujú 15,-- Eur za jedno.

Zo spisu XXP/XXX/XXXX tunajšieho súdu bolo zistené, že v čase, keď bolo naposledy určené výživné na navrhovateľa, odporca bol evidovaný na úrade práce od 02. 06. 2010 a od 22. 11. 2010 nastúpil na

brigádu na pomocné stavebné práce. Jeho manželka v tej dobe podnikala. Jej čistý ročný príjem bol 2 475,-- Eur (t.j. 206,25 Eur mesačne). Žili s matkou odporcu, ktorá bola starobná dôchodkyňa.

Zo spisu 9C/246/2015 tunajšieho súdu bolo zistené, že odporcovi zanikla vyživovacia povinnosť k J. M. dňom 28. 02. 2014.

Predmetom sporu bol návrh navrhovateľa na zvýšenie vyživovacej povinnosti a vzájomný návrh odporcu na jej zníženie voči odporcovi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Ods. 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ods. 3, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľovi stále trvá, keďže navrhovateľ sa formou denného štúdia pripravuje na svoje budúce povolanie.

Bolo tiež preukázané, že od posledného rozhodnutia súdu došlo na jeho strane k výraznej zmene pomerov a to nielen z hľadiska uplynutia času od posledného rozhodnutia (4 a pol roka) v súvislosti aj s celkovým vývojom životných nákladov, ale najmä zvýšením životných nákladov navrhovateľa spojených so štúdiom na vysokej škole mimo miesta svojho trvalého bydliska.

Na druhej strane u odporcu došlo ku zmene v tom, že sa stal starobným dôchodcom, ale zanikla mu vyživovacia povinnosť k synovi J. v roku 2014. Jeho manželka, ktorá je v súčasnej dobe tiež dôchodkyňou, poberá vyšší príjem z titulu dôchodku, ako poberala v čase posledného rozhodnutia súdu.

Rovnako odporca bol v čase posledného rozhodnutia o výživnom evidovaný na úrade práce a jeho príjem od novembra 2010 predstavoval len príjem z brigád za pomocné stavebné práce.

V súčasnej dobe má príjem nielen zo starobného dôchodku (358,60 Eur), ale aj živnosť na dokončovacie stavebné práce.

Súd neuveril tvrdeniu odporcu, že tieto práce nevykonáva z dôvodu zlého zdravotného stavu, nakoľko o tom nepredložil žiaden hodnoverný dôkaz, ani z dôvodu, že by nemal prácu. Svedčí o tom samotná skutočnosť, že živnosť neukončil.

Čo sa týka navrhovateľa, jeho zástupkyňa predložila dôkaz o tom, že jeho zhoršený zdravotný stav si vyžaduje náklady na liečbu cca 100 Eur ročne.

Pokiaľ odporca poukazoval na tú skutočnosť, že matka navrhovateľa mu neoznámila na jeho výzvu, či navrhovateľ riadne pokračuje v štúdiu, súd poukazuje na samotnú výpoveď odporcu, ktorý uviedol, že o deti sa začal zaujímať, až keď mali cca 12 rokov a napriek rozhodnutiu súdu nemal záujem o styk s nimi. Navyše, pokiaľ bol navrhovateľ plnoletý, mohol sa skontaktovať odporca priamo s ním, čo neurobil.

Ďalej sa súd zaoberal otázkou, či došlo ku zmene pomerov na strane matky navrhovateľa, ktorá má tiež voči nemu vyživovaciu povinnosť.

Od posledného rozhodnutia súdu, kedy bolo konštatované, že dosahuje mesačný príjem 694,87 Eur a vykonávala na živnosť účtovníctvo, je v súčasnej dobe jej príjem 797,98 Eur, pričom naďalej vykonáva živnosť v odbore účtovníctvo. Jej príjem v roku 2010 podľa § 6 predstavoval 2 098,02 Eur za rok a výdavky 2 010,91 Eur v zmysle oznámenia daňového úradu a za rok 2014 príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti podľa § 6 zákona 595/2003 Z. z. 3 595,36 Eur a výdavky 4 931,33 Eur.

Z jej strany tiež došlo ku zániku jednej vyživovacej povinnosti na syna Petra.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného od odporcu bol podaný dôvodne.

Pri stanovení výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z tej skutočnosti, že u odporcu zanikla jedna vyživovacia povinnosť a jeho príjem sa zvýšil o starobný dôchodok, keď naďalej vykonáva, resp. má možnosť vykonávať aj živnosť v odbore stavebných prác.

Súd potom zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu na navrhovateľa na sumu 150,-- Eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. Súd umožnil zaostalé výživné za obdobie od 10. 02. 2015 do rozhodnutia súdu 10. 07. 2015 vo výške 470,-- Eur (150 - 56 Eur, krát 5 mesiacov) uhradiť odporcovi v zmysle § 160 OSP v splátkach.

Súd poukazuje na tú skutočnosť, že je aj v možnostiach a schopnostiach samotného navrhovateľa zabezpečiť brigádnicou činnosťou úhradu časti svojich životných nákladov, či už po dobu letných prázdnin alebo aj počas školského roka.

Vzájomný návrh odporcu na zníženie vyživovacej povinnosti z uvedených dôvodov zamietol ako bezdôvodný.

O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že úspešnému navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznal, keď si žiadne nepožadoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.